

Силабус навчальної дисципліни
«Інституційна система Європейського Союзу»

Спеціальність	051 "Економіка"
Освітня програма	Міжнародна економіка
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська / Англійська
Курс / семестр	ІМ
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Практичні (семінарські) – 30 год. Самостійна робота – 90 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра	Міжнародної економіки і менеджменту, проспект Науки 9-А, м. Харків, гл. корпус, ауд. 201. Тел. 38(057)702-18-32 (дод. 346) http://mev.hneu.edu.ua/international-economics-and-management/
Викладач (-і)	Брусильцева Ганна Миколаївна), к.е.н., доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	anna.brusiltseva@hneu.net
Дні занять	Згідно діючого розкладу занять
Консультації	Відповідно до графіку
Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо аналізу, оцінки і особливостей інтеграційних процесів та інституційного вдосконалення Європейського Союзу, адаптації підприємств в умовах європейської інтеграції України.	
Передумови для навчання	
Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародне право», «Політика європейської інтеграції»	
Зміст навчальної дисципліни	
Змістовий модуль 1. Формування інституційної системи Європейського Союзу. Тема 1. Теоретичні засади інтеграційних процесів. Тема 2. Еволюційні етапи розвитку Європейського Союзу та інституційні вдосконалення. Тема 3. Правові засади інституційної системи ЄС. Тема 4. Інституційний механізм ЄС. Тема 5. Політична система ЄС.	
Змістовий модуль 2. Функціонування інституційної системи ЄС. Тема 7. Основні інституції ЄС. Тема 8. Допоміжні інституції ЄС. Тема 9. Спільні політики ЄС. Тема 10. Агентства ЄС. Тема 11. Відносини Україна – ЄС.	
Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)	Розміщено лекції, методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи, методичні рекомендації до виконання курсових робіт.
Рекомендовані джерела	

Основні

Основна література

1. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. *Правова та інституційна основи Європейського Союзу.* – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ „Магістр”, 2009. – 620 с. 2. Грицяк І.А. *Право та інституції Європейського Союзу. Навч. посібник.* – К.: К.І.С., 2004. 3. Дайнен Д. *Дедалі міцніший союз: Курс євроінтеграції: Пер. з англ. // Навч. Посібник.* 2006. 4. *Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посіб. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко; за ред. Л.В. Губернського.* – К.: Знання, 2009. – 751 с. 5. *Європейська інтеграція України: поточна ситуація, завдання та пріоритети державної політики: мат. засідання „круглого столу” / за заг. ред. О.В.Снігур – К.: НІСД, 2010. – 64 с.* 6. *Консолідовані версії Договору про ЄС та Договору про функціонування ЄС. Офіційний вісник ЄС, 2011. - 403 с.* 7. Копійка В., Шинкаренко Т. *Європейський Союз: заснування і етапи становлення.* – К., 2001. 8. *Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Аналітичне дослідження.* – К., 2007. 9. Мусис Н. *Усе про спільні політики Європейського Союзу.* – К.: Вид-во «К.І.С.», 2005. – 466 с. 10. *Посельський В. Конституційний устрій Європейського Союзу. Навчальний посібник: К., "Таксон", 2005. -280с.* 11. *Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції.* – К.: Смолоскип, 2002. 12. *Світова та європейська інтеграція: організаційні засади. Навч. посібник/ За ред. Я.Й. Малика, М.З. Мальського.- Львів, 2000.* 13. *Східне партнерство: додаткові можливості для євроінтеграції України. /за ред. В. Мартинюка. К.: агентство „Україна”, 2009. – 84 с.* 14. *Україна – Європейський Союз: зібрання міжнародних договорів та інших документів (1991 – 2009). / За заг. ред. С.О. Камішева, К.: Юстиніан, 2010. – 608 с.* 16. *Як працює Європейський Союз. Довідник інституцій ЄС. К.: КПФ А-Скрін”, 2008. -50с.* 17. *Яхтенфукс М., Колер-Кох Б. Європейська інтеграція. К.: Києво-Могилянська академія, 2007. – 394с.*

Додаткова література

18. *Бжезинський Збігнєв. Україна та Європа//Національна безпека і оборона//2000.- № 7.*
19. *Василенко С. Загальноєвропейський інтеграційний процес і сучасна геостратегія України.- Людина і політика. - 2000.- № 5.* 20. *Вахудова А. Нерозділена Європа: демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму/Пер. з англ.. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009.* 21. *Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Об'єднана Європа: від мрії до реальності. Історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу. –К., 2009.* 22. *Друзенко Г. Конституція для Європи. Конституційні акти Європейського Союзу. -К. Юстиніан, 2008.* 23. *Європейська інтеграція України: Політико-правові проблеми/За ред. В.П.Горьатенка: Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005.* 24. *Казаринова Д.Б. Конституція ЕС: сутність, причини провала и возможные перспективы // Вестник Российского университета дружбы народов. – Серия: Политология. – 2007. – № 1. – С. 84–93.* 25. *Луканин Д.В. Амстердамский договор: новый этап институциональной реформы ЕС// Полис. – 2000. – № 5.* 26. *Стрежнева М. Особенности институционального развития ЕС// МЭиМО.- 1999.- № 3.*

Інформаційні ресурси

27. *Шлях інтеграції у Європейський Союз: основні вимоги до членства. Етапи приєднання та інституційний механізм// <http://www.comparativelaw.kiev.ua/>* 28. *Pfetsch Frank R. The Politics of Culture and Identity in Europe// <http://europa.eu.int/comm/dg10/university/gov/docs/PFETSCHtexte2.doc>* 29. *Reflections on European Identity/ edit. By Thomas Jansen. – European Commission, Forward Studies Unit, 1999 (http://europa.eu.int/comm/cdp/working-paper/european_identity_en.pdf).*

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання включає поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять з цієї дисципліни оцінюється сумою набраних балів; модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю у вигляді

колоквіуму; підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу (для отримання заліку, студенту необхідно набрати за поточний контроль не менше 60 балів за семестр із 100 можливих).

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Лекції	16
Практичні заняття	16
Завдання за темами	20
Презентація (доповідь)	28
Індивідуальні опитування	10
Колоквіум	10
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Політики навчальної дисципліни

Під час вивчення даної дисципліни обов'язковим є дотримання політики академічної доброчесності, щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

Силабус затверджено на засіданні кафедри Міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності «28» серпня 2020 р. Протокол №1.